

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Львівська політехніка"
Освітня програма	17109 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Львівська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17109
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Руденко Оксана Анатоліївна, Шаповал Євген Олексійович, Шаульська Лариса Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.02.2023 р. – 01.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/program/12806/073bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/program/12806/programa-vizitu-eg073-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Менеджмент" є сучасною конкурентоспроможною програмою, яка в цілому справляє позитивне враження, реалізується з дотриманням традицій провідного українського університету та сучасних підходів до забезпечення якості вищої освіти: НУ ЛП формує та розвиває сприятливе освітнє середовище для студентів, забезпечує досягнення заявлених цілей та результатів навчання за ОП "Менеджмент", поєднує професійну та гуманітарну підготовку, що є важливим для бакалаврського рівня, забезпечує підготовку за перспективними та затребуваними напрямками професійного спрямування менеджерів, залучає студентів до творчої, культурної, науково-дослідницької, міжнародної діяльності ІНЕМ та університету. Отже, умови для навчання, особистісного й професійного розвитку та соціалізації студентів створено. Зміст ОП враховує інтереси всіх груп стейкхолдерів, спрямований на поточні та перспективні запити ринку праці щодо складових управлінської компетентності, чітко спрямований на місію та стратегію розвитку університету. Навчальний процес забезпечується викладачами, які на високому рівні поєднують академічну та професійну кваліфікацію. Система управління якістю освіти в НУ ЛП характеризується логічно побудованою структурою, орієнтацією на удосконалення процесів й процедур та на динамічний розвиток. Простежуються потреби вдосконалення програми та освітньої діяльності, пов'язані з оновленням підходів до участі студентів і органів студентського самоврядування в процесах розвитку програми, співпраці з роботодавцями та випускниками в контексті посилення умов для практичної підготовки студентів, розвитку інституційної політики академічної доброчесності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Логічно побудовані напрями професійного спрямування в межах вибіркової частини ОП, які забезпечують підготовку за затребуваними компетентностями. 2. Широкі можливості для розвитку soft skills в межах ОП та ІНЕМ. 3. Підтримка функціонування віртуального навчального середовища для збереження освітнього контенту у структурованому уніфікованому форматі та комунікації викладачів і студентів. 4. Сприятливі умови для поєднання навчання і досліджень, інтернаціоналізації освітньої діяльності, створені на рівні НУ ЛП та ІНЕМ. 5. Висококваліфіковані викладачі, що коректно планують власне професійне зростання, є мотивованими та зацікавленими у розвитку студентів. 6. Наявність надійного кола компаній-партнерів, роботодавців, випускників, готових до активної участі в організації та реалізації освітнього процесу. 7. Якісна та результативна система професійного розвитку викладачів. 8. Високий рівень матеріально-технічного забезпечення, що забезпечує умови для досягнення цілей ОП "Менеджмент", формування заявлених компетентностей та задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу в доволі широкому спектрі: навчальні, спортивні, культурні, духовні, потреби у відпочинку та можливості самопідготовки. 9. Позитивною практикою є діяльність Служби доступності до можливостей навчання та залучення студентів на волонтерських засадах до її діяльності. 10. Історично сформовані високі академічні стандарти, що підтримуються працівниками. 11. Логічно побудована система управління якістю освіти, яка динамічно розвивається. 12. Висвітлення на сайті університету інформації про освітні програми в хронологічному порядку у формі каталогу з 2019 року, що дозволяє прослідкувати зміни, що відбуваються в змісті ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. В описі ОП не визначена мета програми. Рекомендовано: в описі ОП 2023 року чітко визначити мету програми. 2. Досягнення окремих результатів навчання (ПРН19, 25) не є гарантованим та залежить від факту вибору певного напрямку професійного спрямування. Надмірна деталізація додаткових ПРН (18-29) є необґрунтованою через відсутність умов для їх досягнення усіма студентами та відповідних інструментів оцінювання, сфокусованих саме на ці ПРН. Рекомендовано: оновити структуру ОП з метою забезпечення умов для досягнення та оцінювання усіх ПРН, передбачених програмою в межах обов'язкової частини (шляхом її збільшення та додавання ОК фахового спрямування); скоротити перелік додаткових ПРН шляхом узагальнення. 3. Можливості студентів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії фактично обмежуються безальтернативним вибором одного з шести варіантів поглибленого вивчення власної спеціальності, що суперечить ідеології ESG2015 та рекомендаціям НА щодо гнучкості освітніх програм, свідомого формування студентом власної освітньої траєкторії, зокрема за межами обраної основної спеціальності. Рекомендовано: розширити можливості студентів щодо формування власної освітньої траєкторії шляхом додавання до чинних вибірових векторів професійного спрямування блоків дисциплін або окремих ОК за межами спеціальності "Менеджмент", зокрема з використанням багатопрофільного потенціалу університету. 4. Необґрунтовано малою є частка балів (30-40%), що спрямовуються на поточне оцінювання, що не сприяє підвищенню ролі самостійної роботи студентів та обмежує можливості стимулюючого до зростання формувального оцінювання. Рекомендовано: збільшити (до 60-80%) частку балів, спрямованих на поточне оцінювання. 5. Інституційна політика забезпечення академічної доброчесності не відповідає принципу "нульової толерантності" до плагіату. Рекомендовано: розробити інструмент ідентифікації фактичних обсягів академічного плагіату викладачами на основі аналізу технічних звітів Unicheck та StrikePlagiarism як підставу для рекомендації робіт до захисту. 6. Участь органів студентського самоврядування та студентської профспілки у процедурах управління університетом/інститутом, процесах забезпечення якості освіти, процедурах вирішення конфліктних ситуацій переважно є формальною. Рекомендовано: започаткувати практику тристоронніх зустрічей (адміністрація університету/інституту, ОСС університету/інституту, студентська профспілка/профбюро інституту) з метою інформування студентів щодо їх прав, обов'язків та можливостей впливу на освітню діяльність в університеті шляхом проведення періодичних круглих столів, підтримки відкритого діалогу щодо потреб та інтересів сторін (або інших типів зустрічей та навчань) для запровадження практики партнерства між органами студентського

самоврядування та адміністрацією університету/інституту; запланувати імплементацію кращих практик студентського урядування з досвіду університетів України та світу

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП в якості цілі обирає формулювання стандарту спеціальності “Менеджмент” та наводить її в описі предметної області (“цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами”). ЕГ зазначає, що за своїм спрямуванням цілі та зміст програми відповідають місії та стратегії розвитку НУ Львівська політехніка до 2025 року (<https://lpnu.ua/2025>) в частині «формування майбутніх лідерів, які працюють мудро, творчо, ефективно...» та орієнтації на формування університетських цінностей (професіоналізм, патріотизм, добросовісність, академічна свобода, прагнення до змін, духовність, традиції). ОП має специфічний фокус, який полягає у виокремленні шести практичних ліній (напрямів професійного спрямування) в межах вибіркової частини програми. Один з напрямів професійного спрямування відповідає визначеній в стандарті цілі підготовки за спеціальністю, назві ОП та загальній орієнтації на широке предметне поле спеціальності - менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності); інші п'ять мають галузеве спрямування - менеджмент інноваційної діяльності в туризмі та рекреації, менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, управління митною діяльністю, менеджмент персоналу та адміністрування, логістика.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Фактами, які доводять врахування потреб стейкхолдерів на етапі проектування ОП є такі. По-перше, рецензентами ОП виступили практики з тривалим та результативним управлінським досвідом в корпоративному секторі, управлінні зовнішньоекономічною діяльністю (Дем'янчук Л.А., Ніронович Н.І., Риптик В.В., Коруд В.Б.), які в ході обговорень акцентували увагу на потребі планування у змісті програми практичних кейсів, зокрема з проектного менеджменту, консалтингу, а також запропонували дисципліну “Офшорний бізнес”. По-друге, рекомендації щодо врахування новітніх трендів спеціальності отримані через асоціацію випускників ЛП шляхом анкетування (<http://alumni.lpnu.ua/>) та в ході спілкування із студентами - введення дисципліни “Започаткування малого бізнесу” (студент Д. Омеляш), “Циркулярна економіка: політика ЄС щодо сталого розвитку та конкурентоспроможності” (аспірантка М. Злотник). По-третє, прагнення зрозуміти та врахувати очікування студентів стало підставою для включення студента Горгут І. у склад групи розробників на етапі оновлення змісту ОП в 2021 році. ЕГ вважає, що для врахування потреб заінтересованих сторін створені достатні умови через регламентацію відповідних процедур на інституційному рівні: Положення про опитування зацікавлених сторін (стейкхолдерів) НУ ЛП (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-opytuvannia-zatsikavlenykh-storin-steikholderiv-natsionalnogo-universytetu-lvivska>), Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-formuvannia-zatverdzhennia-ta-onovlennia-osvitnikh-program>). Отже, стейкхолдери забезпечують достатній вплив на зміст ОП, проте співпраця не є регулярною, достатньо змістовною, системний узагальнений облік пропозицій не ведеться, що, на думку ЕГ, дисонує з наявним колом зацікавлених у співпраці партнерів та лідерським статусом ЗВО, який має усі підстави для взірцевої організації цієї роботи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз змісту програми та освітніх компонентів, а також спілкування з академічним персоналом й розробниками ОП стало підставою для висновку ЕГ щодо достатнього врахування тенденцій розвитку спеціальності та динаміки попиту на фахівців з менеджменту. Проектна група орієнтувалася на випускника, який має поєднувати загальну підготовку в межах широкого предметного поля спеціальності та отримувати спеціалізований набір компетентностей в межах вибірових блоків професійного спрямування, що відповідає запитам ринку та забезпечує

добре фокусування програми на регіональний та галузевий контекст спеціальності: врахування географічно-територіального розміщення Львівської області (наближеність до кордонів країн-членів Європейського союзу, розташування регіону на перетині стратегічних транспортних коридорів) добре узгоджується з блоками професійного спрямування «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Управління митною діяльністю» та «Логістика», а також при виборі тем курсових робіт в межах ОП. На етапі проектування ОП розробниками досліджено зміст та структуру більше ніж двадцяти аналогічних програм, що реалізуються в провідних українських та польських університетах (Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<http://start.karazin.ua/programs/5/21/073/62>), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (https://drive.google.com/file/d/1PYSiZzKVXeQQnK53E6ebYSw-OJPF71Y_/view), Західноукраїнського національного університету (https://www.wunu.edu.ua/opp/feu/opus_program/management_bak.pdf), Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.С. Гжицького (<https://lvet.edu.ua/index.php/kafedramenedzhmentu.html>), Краківського науково-технічного університету АГН (м. Краків, Польща) (<https://www.agh.edu.pl/en/>), Познанського технологічного університету (Польща) (<https://www.put.poznan.pl/kartyects/20202021/logistyka/stacjonarne/studia-pierwszego-stopnia>). Бачення розробників щодо потреб ринку та конкретних роботодавців сформовано також на основі участі в ярмарках вакансій, аналізу спеціалізованих інтернет-ресурсів, матеріалів Державної служби зайнятості, Державної служби статистики України, профілів кандидатів на сайтах-агрегаторах з пошуку роботи. Роботодавці в ході зустрічі підкреслили високий рівень задоволеності рівнем підготовки фахівців для діяльності в умовах новітніх трендів спеціальності, вмінням використовувати комплекс професійних навичок та soft skills для вирішення складних завдань на робочих місцях, що ЕГ вважає додатковим фактом підтвердження коректного врахування у змісті ОП актуальних очікувань суспільства та ринку щодо підготовки управлінських кадрів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

У 2018 році зміст ОП «Менеджмент» було приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений наказом МОН України № 1165 від 29.10.2018 р.) Аналіз, проведений на основі матриць відповідності, переліку та змісту освітніх компонентів засвідчив, що умови для досягнення компетентностей та результатів навчання, визначених стандартом створені. Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Врахування в межах вибіркової частини ОП актуального регіонального запиту ринку на розвиток галузевого контексту компетентностей менеджера.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: 1. Мета ОП «Менеджмент» не визначена в описі програми (дублювання цілей навчання з тексту стандарту не охоплює специфічних рис ОП). 2. Комунікація зі стейкхолдерами та робота з пропозиціями не мають системного характеру Рекомендовано: 1. В описі ОП «Менеджмент» 2023 року чітко визначити мету програми. 2. На рівні ІНЕМ (випускових кафедр) забезпечити системну роботу, спрямовану на комунікацію з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами щодо цілей, змісту ОП та ОК, започаткувати практику узагальнення пропозицій та ухвалених на цій основі рішень.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зібрані ЕГ факти, проведений аналіз, узагальнення результатів фокус-груп є підставою для такого висновку: зміст ОП «Менеджмент» добре узгоджується з місією та цілями НУ ЛП, рівень врахування потреб ринку та очікувань

стейкхолдерів є достатнім, галузевий та регіональний контекст ОП чітко простежуються, відповідність стандарту забезпечена. Відсутність мети ОП є недоліком, проте таким, що не справляє суттєвого впливу на якість ОП. Рекомендації ЕГ щодо виведення на новий системний рівень співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів базуються на встановленому значному потенціалі провідного університету, достатньому для напрацювання актуальних результативних форм регулярної взаємодії. Отже, ЕГ оцінює відповідність критерію 1 на рівні В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг програми (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти України спеціальності 073 "Менеджмент" від 29.10.2018 р. №1165. Обсяг ОП у кредитах ЄКТС становить 240, з них обов'язкові компоненти – 157 кредитів ЄКТС (65%) (у т.ч. ОК 2.17 «Практика за темою бакалаврської кваліфікаційної роботи» – 6 кредитів ЄКТС, ОК 2.18 «Виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи» – 6 кредитів ЄКТС, ОК 2.19 «Захист бакалаврської кваліфікаційної роботи» – 3 кредити ЄКТС), вибіркові компоненти – 83 кредити ЄКТС (35%). Всі обов'язкові освітні компоненти спрямовані на формування компетентностей, визначених Стандартом.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП "Менеджмент" є чітко структурованим: передбачено блок "Обов'язкові ОК спеціальності", що складається з циклів загальної й професійної підготовки та блок вибіркових ОК, який передбачає шість напрямів професійного спрямування. Специфічною рисою структури ОП є диференціація передбачених програмою фахових компетентностей: обов'язкові/спільні для усіх студентів ФК1-15 та варіативні "фахові компетентності професійного спрямування" (ФК 1.1-1.7 "Менеджмент організацій", ФК2.1-2.2 "Менеджмент інноваційної діяльності в туризмі та рекреації", ФК3.1-3.7 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", ФК4.1-4.7 "Управління митною діяльністю", ФК5.1-5.7 "Менеджмент персоналу та адміністрування", ФК6.1-6.7 "Логістика"). ПРН в описі ОП представлені єдиним переліком, який містить 17 результатів навчання, що відповідають стандарту та 12 додаткових, які відповідають лініям професійного спрямування. Наслідком такої структури є ще дві особливості програми: 1) включення в процес формування компетентностей та досягнення ПРН майже усіх вибіркових ОК; 2) включення дисциплін загального блоку у процес формування фахових компетентностей (математика, філософія тощо), що фактично реалізується обмежено (встановлено на основі аналізу РП). Оскільки вибір професійного спрямування є обов'язковим для усіх студентів програми, умови для формування заявлених компетентностей є достатніми. Обрана структура ОП певної мірою виглядає неузгодженою з п.17 ст.1 розділу 1 Закону України "Про вищу освіту" в частині відсутності єдиного комплексу освітніх компонентів ("освітня ... програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації"). З'ясування цього питання було проведено в ході фокус-груп та аналізу результатів акредитаційних експертиз, проведених в ЗВО (оскільки зазначений підхід є типовим для багатьох ОП ІНЕМ та університету). Аргументи керівництва НУ "ЛП" та завідувача кафедри менеджменту Карого О. (прагнення забезпечити конкурентоспроможність випускників шляхом посилення галузевої орієнтації менеджерів, урахування регіональні потреби, уникнути ситуації невпорядкованого вибору дисциплін), керівника Центру забезпечення якості освіти (врахування запиту ринку на "універсального" фахівця, що поєднує компетентності в широкому предметному полі спеціальності та вузьке професійне спрямування; використання передбаченої стандартом межі у обсязі 50% ОП, спрямованих на його виконання), а також рішення НА за аналогічним кейсом (<https://public.naqa.gov.ua/v1/form/5265?index=3>) є підставою для висновку ЕГ щодо прийнятного варіанту структури ОП "Менеджмент", яка разом з цим має потенціал та потребу удосконалення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми, що визначається сукупністю обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів та логікою їх опанування, є таким, що відповідає предметній області спеціальності "Менеджмент" за об'єктом вивчення, теоретичним змістом, методами, методиками та технологіями, якими має володіти сучасний фахівець з менеджменту. Аналіз змісту освітніх компонентів, коментарів студентів та викладачів, наданих в ході проведення фокус-груп свідчить, що студенти ОП мають умови для опанування широкого предметного поля спеціальності, формування загальних та фахових компетентностей.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів ОП реалізується за декількома напрямками, основним з яких є вибір освітніх компонентів, що регламентується Порядком вибору навчальних дисциплін студентами НУ "ЛП" (<https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/2002/svolp0103.pdf>). Порядком передбачено такі умови для усіх ОП університету: не менше 20% обсягу ОП має бути спрямовано на вибір ОК спеціальності, не менше 5% - на інші дисципліни з переліку, затвердженого НМР університету (вибіркові навчальні дисципліни циклу загальної підготовки). Анотації усіх вибірових ОК представлені на сторінці сайту (<http://directory.lpnu.ua/majors/IEM/6.073.00.00/8/2022/ua/full>). Основний вибір студентів ОП "Менеджмент" відбувається в 4 семестрі та стосується вибору одного з шести напрямів професійного спрямування (кожний напрям має обсяг 71 кредит, 30% ОП), дисципліни інших ОП (12 кредитів, 6%) обираються в семестрі, який передує вивченню. Вибір відбувається за заявами студентів (в особистих ел. кабінетах) з урахуванням особисто визначених студентами пріоритетів блоків. Положенням передбачено вплив рейтингового балу студента на результати вибору, що є причиною конкуренції між студентами, яка суперечить праву вільного вибору. Блоки професійного спрямування містять освітні компоненти (дисципліни, курсові проекти), спрямовані на формування фахових компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою; напрями є актуальними, затребуваними ринком, враховують специфічний регіональний запит на фахівців відповідного профілю та добре фокусують студентів в межах сучасних галузевих напрямів менеджменту (менеджмент інноваційної діяльності в туризмі та рекреації, менеджмент ЗЕД, управління митною діяльністю, менеджмент персоналу та адміністрування, логістика). Оскільки вибір напрямів професійного спрямування є безальтернативним для студентів, умови для досягнення заявлених компетентностей створені. Можливість самостійно формувати власну освітню траєкторію забезпечується також вибором бази практики, теми кваліфікаційної роботи бакалавра, матеріалів для виконання індивідуальних завдань. Студенти та випускники підкреслили як важливу перевагу програми можливість вибору мови (англійської) для вивчення окремих дисциплін, а також виконання та захисту кваліфікаційної роботи. Отже, обрана університетом модель формування індивідуальної траєкторії дає добрі можливості для вибору та якісного опанування одного з шести напрямів професійного спрямування, проте відсутність можливості розвитку за межами спеціальності не реалізується. Результати опитування випускників ОП першого рівня 2022 року (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>) свідчать про середній рівень задоволеності студентів характером інформування та можливістю реального вибору дисциплін (3,3 та 3,2 відповідно за п'ятибальною шкалою).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП 2022 року передбачає практичну підготовку в обов'язі 6 кредитів, яка проводиться у 8 семестрі протягом 4 тижнів та має специфічне спрямування - "Практика за темою бакалаврської кваліфікаційної роботи". Практична підготовка зорієнтована на формування інтегральної компетентності, загальних та спеціальних компетентностей, визначених стандартом та ОП, а також на блоки компетентностей, що відповідають напрямам професійного спрямування. Студенти самостійно обирають підприємство, яке буде їхньою базою практики, за запитом студента випускні кафедри рекомендують компанію для практики. Зміст практичної підготовки визначається Програмою (додана до відомостей самооцінювання) та передбачає загальну характеристику діяльності підприємства, аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансово-економічних показників, а також системи управління в контексті теми бакалаврської роботи. На основі аналізу програми практики, двох звітів про практику, наданих на запит ЕГ, загальноуніверситетського положення про організацію проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-provedennia-praktyku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity>), а також за результатами інтерв'ю зі студентами та випускниками ОП, ЕГ робить такий загальний висновок: передбачений обсяг та зміст практичної підготовки забезпечує певні умови для здобуття компетентностей, необхідних для подальшої практичної діяльності за спеціальністю, проте існує потреба і потенціал для посилення практичної підготовки за комплексом напрямів (по-перше, в ОП 2022 року обсяг практичної підготовки збільшено з 3 до 6 кредитів, що є позитивним, але недостатнім кроком для забезпечення якості практичної підготовки; по-друге, зміст практики ("за темою бакалаврської роботи") визначається обраним студентом професійним спрямуванням (в межах вибіркової частини ОП), відповідно формування загальних та фахових компетентностей в широкому предметному полі спеціальності складно забезпечити у необхідному обсязі; по-третє, випускники ОП згадували як важливу цінність екскурсію на митницю, що свідчить про потребу розширення умов для розвитку прикладних навичок; по-четверте, роботодавці на зустрічі наголошували на готовності створити умови для проведення практики та інших заходів для набуття компетентностей. Позитивною практикою, передбаченою на інституційному рівні є процедура фіксації результатів практичної підготовки у сертифікаті, що може бути використаним для працевлаштування студента, проте в межах ОП "Менеджмент" ця практика не застосовується. Задоволеність студентів змістом та рівнем організації практичної підготовки на рівні 3,4 (за п'ятибальною шкалою) свідчить про потребу удосконалення підходів (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>)

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ констатує, що в межах ОП та в університеті в цілому створені достатні умови для розвитку soft skills, що підтверджується такими фактами: 1) в ході інтерв'ю студенти навели достатньо прикладів щодо форм роботи в межах більшості ОК, спрямованих на розвиток вміння працювати в команді, вирішувати конфлікти, ефективно комунікувати, систематизувати та планувати задачі, застосовувати інструменти креативного мислення для діяльності в умовах невизначеності; 2) викладачі загального та професійного блоків ОП зазначили, що свідомо вбудовують розвиток soft skills в завдання різних типів (планування та дотримання часових меж на виконання різних етапів роботи, аналіз власної управлінської ролі) та разом з оцінюванням результатів навчання дають зворотній зв'язок щодо навичок публічних виступів, структурування невизначеності, особистої ефективності, розвитку дослідницької, аналітичної компетентності тощо; 3) випускники з вдячністю до alma mater підкреслили, що сучасне професійне середовище, сформоване в ІНЕМ та університеті навчило не тільки фаху, але й універсальним навичкам сучасного фахівця, завдяки яким забезпечено гідне працевлаштування та кар'єрне зростання (мовна компетентність, вміння вільно комунікувати, ставити цілі та відстежувати їх досягнення, найголовнішим визнане сформоване в університеті вміння вчитися); 4) за спостереженнями ЕГ студенти й випускники ОП "Менеджмент" в ході спілкування за різними темами, що піднімалися під час інтерв'ю переконливо продемонстрували результати опанування таких навичок як вміння аргументувати свої думки, коректно вести діалог та використовувати емоції, а також загальну культуру. Задоволеність студентів можливостями для розвитку soft skills - 3,6 за п'ятибальною шкалою (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>)

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл бюджету часу студентів ОП "Менеджмент" відповідає рекомендаціям МОН України та Положенню про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-i-kontrol-samostiinoi-rozsaudytornoi-roboty-studentiv>): обсяг аудиторних занять становить 3052 години (42%), самостійної роботи студентів 4148 годин (58%). В ході інтерв'ю студенти оцінили обсяг власного навантаження як реалістичний, збалансований; коментарі щодо нерівномірної інтенсивності протягом навчального року студенти пояснюють власним не завжди досконалим плануванням самостійної навчальної діяльності. Позитивною практикою є прагнення викладачів узгоджувати обсяги та терміни виконання завдань, а також оцінювання характеру сприйняття студентами передбаченого навантаження. Результати оцінювання свідчать про середній рівень суб'єктивного сприйняття навантаження (оцінювання за п'ятибальною шкалою): обсяги навчального навантаження на студентів упродовж семестру є збалансованими та такими, що можуть бути виконаними у встановлені терміни - 3,7; було достатньо часу на самостійну роботу - 3,5; кількість дисциплін (контрольних заходів) в один семестр є оптимальною - 3,7; кількість завдань/обов'язкових індивідуальних робіт за дисципліною є оптимальною - 3,7; розподіл навантаження впродовж одного семестру є рівномірним - 3,7 (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма здобуття вищої освіти в межах ОП не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Логічно побудовані напрями професійного спрямування в межах вибіркової частини ОП, які забезпечують підготовку за затребуваними компетентностями 2. Широкі можливості для розвитку soft skills в межах ОП та ІНЕМ

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обмеження обсягу обов'язкової частини ОП (65% ОП) обумовлює потребу включення дисциплін загального блоку у процес формування фахових компетентностей (математика, філософія тощо), що фактично реалізується обмежено (не підтверджується змістом робочих програм). Вибіркові ОК також забезпечують формування компетентностей та

досягнення РН, передбачених стандартом 2. Досягнення окремих результатів навчання (ПРН19, 25) не є гарантованим та залежить від факту вибору певного напряму професійного спрямування. Надмірна деталізація додаткових ПРН (18-29) є необґрунтованою через відсутність умов для їх досягнення усіма студентами та відповідних інструментів оцінювання, сфокусованих саме на ці РН. 3. Можливості студентів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії фактично обмежуються безальтернативним вибором одного з шести варіантів поглибленого вивчення власної спеціальності, що не узгоджується з ідеологією ESG2015 та рекомендаціями НА (<https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Рекомендації-щодо-застосування-критеріїв-оцінювання-якості-ОП.pdf>) щодо гнучкості освітніх програм, свідомого формування студентом власної освітньої траєкторії, зокрема за межами обраної основної спеціальності. 4. Орієнтація змісту практичної підготовки на тему бакалаврської роботи не гарантує здобуття фахових компетентностей, визначених програмою Рекомендації 1. Забезпечити виконання стандарту виключно за рахунок обов'язкової частини ОП. 2. Оновити структуру ОП з метою забезпечення умов для досягнення та оцінювання усіх РН, передбачених програмою в межах обов'язкової частини (шляхом її збільшення та додавання ОК фахового спрямування); скоротити перелік додаткових РН шляхом узагальнення 3. Розширити можливості студентів щодо формування власної освітньої траєкторії шляхом додавання до чинних вибіркових векторів професійного спрямування блоків дисциплін або окремих ОК за межами спеціальності "Менеджмент", зокрема з використанням багатопрофільного потенціалу університету 4. Посилити практичну підготовку студентів ОП "Менеджмент" шляхом збільшення її обсягу, планування практичної підготовки на молодших курсах, планування додаткових заходів, що створюють умови для здобуття компетентностей у бізнес-середовищі (екскурсії, спільні проекти з партнерами-роботодавцями, прикладні завдання в межах ОК тощо)

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ вважає програму структурованою, логічно побудованою; обсяг, структура і зміст програми забезпечують виконання стандарту; зміст повністю відповідає предметній області спеціальності; вибіркова частина зорієнтована на поглиблення фахової підготовки за затребуваними галузевими напрямами менеджменту; активне студентське життя в професійному середовищі НУ ЛП, ІНЕМ, а також зміст і форми роботи в межах ОК створюють гарні умови для розвитку soft skills. Перспективу розвитку ОП ЕГ бачить в удосконаленні структури, розширенні можливостей вибору дисциплін, зокрема за межами спеціальності "Менеджмент", посиленні практичної підготовки (збільшення обсягу та планування на молодших курсах). Визначені напрями розвитку стосуються усунення недоліків, які не є суттєвими через відсутність критичного впливу на якість програми та освітньої діяльності, тому ЕГ пропонує оцінити відповідність критерію 2 на рівні В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому розроблені відповідно до Умов прийому на навчання в закладі вищої освіти, які затверджені Міністерством освіти і науки України. На дату акредитаційної експертизи наявні Правила прийому у 2022 році, затверджені Приймальною комісією та Вченою радою Національного університету «Львівська політехніка» (11.07.2022 року) відповідно до законодавства України та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році затвердженого наказом МОН 27.04.2022 року № 392 (зі змінами, внесеними наказом МОН від 02.05.2022 року №400) (<https://lpnu.ua/pryimalna-komisija/pravyla-pryomu>). Посилання, наведені у Відомостях про самооцінювання ОП, коректні. В Додатках до правил прийому є вся необхідна інформація, зокрема вимоги, особливості та рекомендації до написання й оцінювання мотиваційного листа. Також на сайті представлені терміни вступної кампанії, програми вступних випробувань із загальноосвітніх предметів та рішення Приймальної комісії. Правила прийому є чіткими, зрозумілими, доступні вступникам та іншим зацікавленим сторонам. Правила прийому не містять дискримінаційних положень, враховують всі особливості вступу. На сторінці «Вступнику» (<https://lpnu.ua/vstupnyku>) офіційного сайту Національного університету «Львівська політехніка» розміщено також адресу для листування щодо запитань з приводу вступної кампанії. Студенти Мартинів М. (3-ій курс, ДФН) та Івченко Д. (4-ий курс, ДФН) відмітили, що інформацію про вступ отримували із сайту ЗВО. На фокус-групі із здобувачами ОП встановлено, що вступники отримали достатній обсяг інформації щодо вступу, зміст правил прийому на навчання за ОП є зрозумілим, рівень інформаційної та організаційної підтримки на етапі вступу достатній, що зумовлює належний рівень усвідомленості їхнього вибору.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Підготовка за ОП Менеджмент у НУ ЛП здійснюється за очною/заочною формою. Прийом на навчання для здобуття ступеня бакалавра на перший курс на базі повної загальної середньої освіти, на перший курс (зі скороченим терміном навчання) та на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання) на вакантні місця осіб, на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, здійснюється в Інститутах, зазначених у Додатках 1 та 3 Правил. На навчання для здобуття ступеня бакалавра 073 «Менеджмент» приймаються особи з ПЗСО за результатами національного мультипредметного тесту та мотиваційного листа. Обсяг прийому на бюджетну конкурсну пропозицію визначається у межах ліцензованого обсягу з урахуванням його поділу за формами навчання. Відповідно до Додатку 5 Правил прийому на навчання на ОП «Менеджмент» на основі повної загальної середньої освіти вступники подають сертифікати ЗНО 2021,2020,2019/НМТ «Українська мова» (ваговий коефіцієнт 0,35), «Математика» (ваговий коефіцієнт 0,4), «Історія України» (ваговий коефіцієнт 0,35) з мінімальними балами від 100. Результати ЗНО 2019-2021 року з української мови та літератури/української мови, математики чи та/або історії України за бажанням вступника можуть бути зараховані замість відповідних предметів НМТ, якщо різниця балів НМТ та ЗНО з відповідного предмету не перевищує 15 балів. При вступі на базі диплому молодшого спеціаліста такі результати предметів НМТ: українська мова; будь-який предмет на вибір. Для вступу на ОП абітурієнтам потрібно було подати мотиваційний лист згідно вимог, особливостей та рекомендацій до написання мотиваційного листа в НУ ЛП (<https://lpnu.ua/pryimalna-komisiia/pravyala-pryiomu>). Директор центру забезпечення якості освіти – д.е.н., доцент Шуляр Р.В. працював зі вступниками, які користувалися спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положенням про академічну мобільність (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist>) визначено, що визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до Порядку перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін (<https://lpnu.ua/poriadok-perezarakhuvannia-zarakhuvannia-navchalnykh-dystsyplin>) та Порядку організації навчання студентів за міжнародними програмами подвійних дипломів (<https://cutt.ly/sGGCoFt>). Досвід використання внутрішніх процедур визнання результатів навчання та перезарахування дисциплін, застосований в межах програм академічної мобільності студентів (Сич Р. - Познанська політехніка, Польща; Мазурак Г. - Папський Саламанкський університет, Іспанія; Андрухів В. - Університет прикладних наук і мистецтв в м. Лемго, Німеччина) підтверджує їх чіткість та зрозумілість.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті врегульовано “Порядком визнання у НУ ЛП результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (<https://lpnu.ua/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-u-neformalnii-ta-informalnii-osviti>). Процедура визнання результатів базується на експертній оцінці фахівців за спеціальністю, в межах якої реалізується ОП. Механізм створення експертної комісії прописаний. Згідно даного документу, студенти мають право перезарахувати результати навчання та компетентності, здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 15% від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених ОП в межах навчального року. Під час бесіди з фокус-групою студенти ствердили, що знають про можливість здобуття навичок у неформальній освіті, але активність за цим напрямом з боку студентів є невисокою. Викладачі в межах ОК демонструють можливості неформальної освіти та пропонують їх оцінювання. Приклад: студентка Саладяк К.М., 4-ий курс, ДФН прослухала курс «Фундамент HR», модуль 1 «Кар'єра HR: ролі, компетенції та виклики» на платформі Prometheus, за що отримала 5 додаткових балів до поточного оцінювання за дисципліною «Управління людським капіталом». Викладачі зазначили, що подібні умови передбачені і в інших ОК (сертифікати тренінгів, семінарів за дотичною тематикою можуть бути визнані викладачем окремої дисципліни для нарахування додаткових балів).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому та інша необхідна для вступників інформація представлені на сайті ЗВО у зручному форматі у повному обсязі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки не виявлені. ЕГ рекомендує демонструвати студентам переваги неформальної, інформальної освіти з метою розвитку навичок самостійного планування власного професійного потенціалу та підтримки актуальності навичок в майбутньому.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Усі вимоги критерію 3 дотримуються. Інновайних або взірцевих практик не встановлено, недоліків не виявлено, що обумовлює оцінювання на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В ході інтерв'ю з викладачами, студентами, випускниками ЕГ мала можливість переконатися в тому, що методи та форми навчання і викладання, що використовуються в межах ОП відповідають Положенню про організацію освітнього процесу (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu>) та є достатньо різноманітними, що залежить від змісту та цілей дисципліни. Викладачі прагнуть поєднувати класичний академічний підхід до проведення лекцій та семінарів з сучасними інтерактивними формами (проблемні лекції, лекції із інтерактивною презентацією, лекція-дискусія, розв'язання кейсів, ділова гра, тестування, розв'язування задач, лабораторні роботи, рефлексія, проектна діяльність, робота в групах, написання тез, підготовка доповіді на конференції, написання звіту, написання статей), що позитивно оцінюється студентами, сприяє досягненню заявлених в ОП цілей і результатів навчання, відповідає вимогам студентоцентрованого підходу. В ході інтерв'ю та аналізу змісту освітніх компонентів ЕГ отримала переконливе підтвердження важливого факту: академічна свобода викладачів є цінністю НУ ЛП, що поважається, підтримується та полягає у вільному формуванні структури курсу, змісту та типів завдань, форм комунікації зі студентами. Викладачі усвідомлюють спільну відповідальність за досягнення заявлених у програмі результатів навчання та узгоджують внесок тих дисциплін, що мають подібне спрямування. Зміст освітніх компонентів є добре структурованим, поєднує теоретичні та практико-орієнтовані блоки, завдання різних типів, спрямовані на формування заявлених компетентностей, що забезпечується як професіоналізмом викладачів, так і системою сертифікації курсів, що проводиться відділом організаційного супроводу дистанційного навчання (коментарі викладачів та керівниці відділу У. Антонів). Специфічною рисою ОП є включення в процес досягнення фахових результатів навчання дисциплін загального блоку ("Філософія", "Математика для економістів", "Історія державності і культури України"). Спосіб досягнення таких цілей став предметом аналізу ЕГ, який підтвердив усвідомлення викладачами місця і ролі своєї дисципліни в структурі підготовки менеджерів, хоча в робочих програмах врахування спеціальності не простежується. Студенти підтвердили задоволеність методами навчання та викладання в ході інтерв'ю, також про це свідчать результати опитування (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>): 90,8% із 374 студентів демонструють високий рівень задоволеності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ підтверджує, що в межах програми забезпечено доступ до інформації про кожний освітній компонент для усіх учасників освітнього процесу шляхом розміщення на сайті переліку обов'язкових та вибіркових ОК (анотації - <http://directory.lpnu.ua/majors/IEM/6.073.00.00/8/2022/ua/full>), що в уніфікованому форматі інформують про спрямування на певні РН та компетентності, критерії оцінювання. Повна інформація по кожній дисципліні, інформація про викладачів, графіки консультацій, умови, критерії та результати оцінювання доступна студентам у віртуальному навчальному середовищі, доступ до якого мають лише працівники та студенти університету. ЕГ отримала доступ до ВНС на період проведення експертизи, а також мала можливість отримати коментарі доцента Сорочака О.З., який продемонстрував процес користування з боку викладача ("Операційний менеджмент"), що стало підставою для висновку щодо достатнього рівня відповідності умов комунікації викладача і студента в ВНС сучасним очікуванням студентів. Разом з цим, варто звернути увагу на показники задоволеності студентів процедурою інформування стосовно освітнього процесу, отримані в ході опитування (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>): оцінки 8-10 за десятибальною шкалою поставили 60% студентів (2021 р).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Умови для поєднання навчання та досліджень на інститутційному рівні закладені Положенням про науково-дослідну роботу студентів університету (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-naukovo-doslidnu-robotu-studentiv-natsionalnoho-universytetu-ivivska-politehnika>), яким визначено порядок планування, організування, контролювання науково-дослідної роботи здобувачів освіти. ЕГ має підстави зазначити, що значний науковий потенціал кафедр, що забезпечують реалізацію ОП створює гарні умови для поєднання навчання і досліджень відповідно до цілей програми, яка є освітньо-професійною, проте має завдання, пов'язані з розвитком дослідницької, аналітичної компетентності студентів. Передумовами для формування навичок дослідника є письмові роботи пошукового, аналітичного характеру, якими є курсові роботи та курсові проекти, передбачені у достатньо великому обсязі (11 кредитів у обов'язковій частині ОП - за ОК "Вступ до фаху "Менеджмент", "Розробка системи менеджменту", "Управління бізнесом", "Технологія зовнішньоекономічних операцій" та 17 кредитів у вибірковій частині). Викладачами плануються і інші завдання дослідницького типу (наукове есе у форматі пошукової роботи з проблем циркулярної економіки та узагальнення відповідного досвіду країн ЄС - "Міжнародний бізнес", порівняння за комплексом показників та тенденції інноваційної активності областей України - "Управління інноваційним бізнесом"). Місце науки та важливість дослідницької компетентності підкреслені доцентом Й. Ситником, який є розробником стратегічної програми «Інформаційний та науково-технологічний розвиток Львівщини на 2023-2027 роки», на прикладі якої пропонує студентам усвідомити цінність зв'язків бізнесу з наукою в контексті створення та просування інноваційних продуктів та розкриває пов'язані з цим можливості для розвитку студентів. Практикується стимулювання студентів до наукової активності (бали в межах дисциплін, додаткові рейтингові бали). В наданій на запит ЕГ інформаційній довідці представлені узагальнені результати участі студентів у наукових заходах, що підтверджують гідний рівень організації цієї роботи: 92 студенти за останні три роки брали участь у різних форматах наукової роботи за межами навчального процесу, студенти взяли участь у 27 наукових конференціях, 10 студентів є переможцями Всеукраїнських конкурсів наукових робіт

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Кафедри, що забезпечують реалізацію ОП "Менеджмент" мають значний багаторічний науковий доробок, наукові школи професора О. Кузьміна, професора Є. Крикавського є визнаними в Україні та Європі, в ІНЕМ добре працює система наукового зростання, створені умови для захисту дисертацій усіх рівнів, публікації наукових результатів, є доступ до світових агрегаторів наукових публікацій, проводяться наукові заходи різного масштабу (підтверджено в ході аналізу матеріалів сайту, відкритих джерел, а також відомостями щодо наукової діяльності, наданими на запит ЕГ). Більшість викладачів ОП є активними дослідниками, спрямованими на використання наукових результатів для оновлення змісту дисциплін, чому сприяють традиції наукового середовища ІНЕМ; усі викладачі є виконавцями НДР кафедр (<https://lpnu.ua/mo/naukova-diialnist-kafedry>), беруть участь у наукових заходах в Україні та за її межами (докладна інформація наведена у відомостях самооцінювання). ЕГ проведено аналіз публікацій викладачів, який демонструє прямий зв'язок результатів наукових досліджень (втілених у наукових публікаціях) та контенту курсів, які викладаються. Вибірковий аналіз змісту освітніх компонентів (з використанням наданого ЕГ доступу до віртуального навчального середовища) доводить їх сучасний характер, навчальний контент спрямований на усвідомлення студентами класичних засад та новітніх трендів управлінської діяльності в контексті дисциплін, в змісті курсів простежується практичний досвід викладачів та результати програм професійного зростання. Щорічне оновлення змісту курсів має знайти відображення в робочій програмі, яка переглядається згідно Порядку формування та перегляду РП навчальної дисципліни (<https://lpnu.ua/poriadok-formuvannia-ta-peregljadu-robochoi-programy-navchalnoi-dystsypliny>) також щорічно.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

НУ ЛП є університетом, визнаним у міжнародній академічній спільноті, зорієнтованим на інтеграцію у світовий та європейський простір вищої освіти, що є сприятливим для інтернаціоналізації освітньої діяльності в межах освітніх програм, що визначено у стратегії інтернаціоналізації НУ ЛП до 2025 р (<https://lpnu.ua/sites/default/files/2022/pages/18701/25283084699231589066.pdf>). ІНЕМ також є включеним в міжнародне освітнє та наукове середовище фахівців з менеджменту, з 2019 р. є бронзовим членом Business Graduates Association (Лондон) у складі акредитаційної агенції бізнес-шкіл Association of MBA's (Лондон), випускники мають можливість продовжувати навчання за програмою подвійних дипломів у Краківському науково-технічному університеті АГН (Польща), налагоджена міжнародна співпраця із Економічним університетом в Катовіце (Польща), Вищою школою маркетингового управління та іноземних мов м. Катовіце (Польща), Вищою школою економіки та адміністрації м. Битом (Польща), Школою Менеджменту Політехнічного інституту Cavado and Ave Polytechnic Institute of Cávado and Ave, Management School. Можливості інтернаціоналізації освітньої діяльності для студентів реалізуються через зміст освітніх компонентів, зорієнтований на міжнародні стандарти, проблеми глобалізованого світу, світові тренди, що простежується в змісті більшості дисциплін. Традиційною формою інтернаціоналізації є академічна мобільність, яка регламентується в НУ ЛП Положенням про академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist>). ЕГ вважає результативною діяльність викладачів і студентів в міжнародному полі спеціальності, що підтверджується достатньою кількістю фактів (студентка Г.

Мазурак успішно завершила навчальний семестр за програмою обміну Erasmus+ в Universidad Pontificia de Salamanca (UPSA, Іспанія) (<https://lpnu.ua/news/studentka-kafedry-menedzhmentu-orhanizatsii-inem-uspishno-zavershyla-semestr-v-ispanii>), студентка К. Янко прослухала міжнародний факультативний курс “Основи проєктного менеджменту” із залученням гостьового лектора Університету м. Кастамону, Туреччина, що зазначено у додатку до диплому; доцент Жежуха В. пройшов стажування за програмою «Управління зовнішньоекономічною, митною, логістичною, фінансовою, інноваційною та маркетинговою діяльністю: досвід Великобританії та ЄС» в компанії Connoisseur International Distribution Ltd (Великобританія), що стало підставою для зміни контексту дисципліни “Зовнішньоекономічна діяльність” та інших в частині податкової, митної політики, міжнародних розрахунків, логістичних ланцюгів; доцент Лісовська Л., Міжнародне наукове стажування у рамках участі у VI-му Міжнародному науковому семінарі «Формування економіки знань як базису інформаційного суспільства» за підтримки Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (UNESCO) та багато інших прикладів

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Підтримка функціонування віртуального навчального середовища для збереження освітнього контенту у структурованому уніфікованому форматі та комунікації викладачів і студентів 2. Сприятливі умови для поєднання навчання і досліджень, інтернаціоналізації освітньої діяльності, створені на рівні НУ ЛП та ІНЕМ

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не налагоджене широке інформування студентів щодо можливостей академічної мобільності Рекомендація: рекламувати в студентському середовищі програми академічної мобільності, забезпечувати умови для сприяння участі студентів

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Відповідність вимогам підкритеріїв 4.1-4.5 є достатньою. Суттєвих недоліків не виявлено. ЕГ пропонує оцінити відповідність критерію 4 на рівні В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднені в узагальненому вигляді на сайті в силабусах (directory.lpnu.ua/majors/IEM/6.073.00.00/8/2022/ua/full); докладний опис міститься в РП (доступні студентам у ВНС); затверджені "Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів" ([polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-potochnogo-i-semestrovogo-kontrolyu-rezultativ.pdf](#)). Деталізовані системи оцінювання в РП презентуються студентам під час перших занять, обов'язково розміщуються у ВНС. Студенти підтвердили чіткість та зрозумілість систем оцінювання. ЕГ (на основі аналізу РП) погоджується з цим. В Положенні є окремі пункти, які не дозволяють підтвердити чіткість та зрозумілість: п. 2.4 “Студенту, який до початку СК виконав не всі ОІР дисципліни, передбачені інд. навчальним планом, а 50 та більше відсотків кожного виду з ОІР, дозволяється відпрацювати решту робіт у перший тиждень семестр. контролю, при цьому, результати оцінювання цих робіт враховуються викладачем у підсумковій поточній успішності. Як виняток, з дозволу завідувача кафедри, такий студент може відпрацювати ці ОІР до дати складання іспиту без їхнього урахування в ПК”, п. 2.8 “Для дисципліни, з якої передбачено екзамен, кількість балів, відведених на ПК, не має перевищувати 45 балів за 100-бальною шкалою”, п. 3.10 “ЕК з навчальної дисципліни складають у письмово-усній формі або у формі комп'ютерного тестування. Кількісний вимір у балах письмової та усної компоненти (у межах балів, відведених на ЕК) визначає кафедра. Це має бути зафіксовано у робочій програмі. Письмова компонента є обов'язковою. Кількість балів на усну компоненту не повинна перевищувати 30% від кількості балів відведених на ЕК”. Вибірковий аналіз РП став підставою для висновку ЕГ щодо орієнтації форм контролю на оцінювання знань

(підсумковий контроль) або окремих форм робіт (поточне оцінювання), хоча пріоритетом має бути оцінювання РН. Також ЕГ звертає увагу на пріоритет підсумкового оцінювання та обмежений вплив поточного контролю: "Менеджмент" 30% ПК, 50% підсумковий тест, 20% усна складова; "Бухгалтерський облік" 30% ПК, 70% ЕК (письмова та усна складові); "Економіка підприємства" 45% ПК, ЕК охоплює тести (26%), теор. питання (4%), аналітичні завдання (15%), усну складову (10%). Вважаємо, що цей підхід варто переглянути і зняти обмеження Положення "не більше 45% на поточний контроль" (фактично в більшості ОК - 30-40%) або підвищити до 60-80%, оскільки поточне оцінювання демонструє можливості зростання, супроводжується зворотнім зв'язком та рекомендаціями викладача, передбачає діяльність, в ході якої формуються компетентності, формує важливі навички самоорганізації, самоконтролю та самостійного відстеження студентами власного прогресу (на відміну від підсумкового оцінювання). За комплексом наведених фактів та спостережень ЕГ робить висновок щодо достатнього рівня відповідності форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання вимогам підкритерію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою проводиться у формі публічного захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент від 29.10.2018 р. № 1165. Згідно Стандарту "Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання комплексного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління...". Загалом виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи та її захист спрямовані на вирішення такого типу завдань, передбачена діяльність, зміст та якість якої відповідає набутим загальним та фаховим компетентностям та дозволяє перевірити ступінь їх сформованості. Відповідно вимогам стандарту кваліфікаційні роботи бакалаврів розміщені на сайті (<https://lpnu.ua/mo/arkhiv-kvalifikatsiinykh-robot>). Втім, ЕГ з'ясовано, що в кваліфікаційних роботах значний обсяг роботи складає "Розділ 3. Охорона праці", що не забезпечує закріплення та перевірку компетентностей та результатів навчання, заявлених в ОП. Обмеження є теоретичний розділ, в якому студент може продемонструвати навички вирішення проблемно-пошукових завдань та формування власної думки щодо проблемного питання. Більшість тем кваліфікаційних робіт та спеціалізованих завдань, а також практичних проблем, які розглядаються в кваліфікаційних роботах відповідають напряму професійного спрямування, обраному студентом, відповідно охоплення компетентностей у сфері загального менеджменту не є поширеним підходом. В наведеному на сайті ЗВО переліку освітніх компонентів програми "Виконання кваліфікаційної роботи" розміщено в блоці вибіркового ОК (<http://directory.lpnu.ua/majors/IEM/6.073.00.00/8/2022/ua/full>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є доступними всім учасникам освітнього процесу, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, процедури оскарження результатів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується можливістю перескладати екзаменаційні заходи в присутності комісії. Студенти підтвердили достатній рівень обізнаності про зазначені процедури, фактів їх застосування не було. ЕГ робить висновок щодо відповідності вимогам підкритерію, проте звертає увагу на передбачену Положеннями процедуру двохетапного проведення іспитів (письмова та усна складові) та відсутність відкритих даних щодо змісту усної частини іспиту (тематика, питання до обговорення, методи проведення та оцінювання).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Положення про академічну доброчесність у Національному університеті "Львівська політехніка" (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-u-natsionalnomu-universyteti-lvivska-politekhnika>) регулює політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу та оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти. За даною освітньою програмою перевірка робіт на академічний плагіат здійснюється за допомогою сервісів Unichек та Strike Plagiarism, використання яких регламентується відповідними наказами та угодами університету. Відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, рукописів дисертацій та монографій, рукописів статей, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях (<https://lpnu.ua/rehlament-perевirky-na-akademichnu-i-plahiat>), до захисту допускається кваліфікаційна робота, унікальність якої складає не менш як 70% за результатами технічної перевірки, що є ознакою недотримання принципу "нульової толерантності" до плагіату, оскільки характер тексту в межах "допустимих" 30 відсотків не є предметом аналізу і може містити плагіат. На думку

ЕГ, доцільною є додаткова перевірка тексту робіт (на основі результатів технічної перевірки) з метою встановлення фактичного рівня оригінальності або наявності некоректно оформлених запозичень (плагіату), за результатами якої має ухвалюватися рішення щодо допуску до захисту з урахуванням неприпустимості плагіату в будь-якому обсязі. Відповідно, на рівні кафедр варто передбачити процедуру аналізу результатів перевірки на плагіат замість затвердження результатів перевірки електронним ресурсом.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність комплексу узгоджених локальних документів, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів, визначають загальні підходи до оцінювання, процедуру оскарження результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. В робочих програмах відсутня інформація про зміст усної складової іспитів 2. Необґрунтовано малою є частка балів (30-40%), що спрямовуються на поточне оцінювання, що не сприяє підвищенню ролі самостійної роботи студентів та обмежує можливості стимулюючого до зростання формувального оцінювання 3. Дискримінаційний характер має теза в пункті 2.4 положення про оцінювання "...Як виняток, з дозволу завідувача кафедри, такий студент може відпрацювати ці ОІР до дати складання іспиту без їхнього урахування в ПК", що знецінює роботу студента, робить її виконання елементом покарання 4. Інституційна політика забезпечення академічної доброчесності не відповідає принципу "нульової толерантності" до плагіату Рекомендації: 1. Розмістити в силабусах/робочих програмах ОК інформацію щодо усної складової іспиту: тематика та питання для обговорення, форма проведення та методи оцінювання 2. Збільшити (до 60-80%) частку балів, спрямованих на поточне оцінювання 3. Вилучити вказаний підпункт з Положення для встановлення справедливих та рівних умов для всіх студентів та усунення дискримінаційної складової 4. Розробити інструмент ідентифікації фактичних обсягів академічного плагіату викладачами на основі аналізу технічних звітів Unicheck та StrikePlagiarism як підставу для рекомендації робіт до захисту

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ підтверджує відповідність форми атестації студентів вимогам стандарту; наявність комплексу узгоджених локальних нормативних актів, що регламентують процедури та об'єктивність контрольних заходів; зміст та форми контрольних заходів є достатніми для перевірки заявлених результатів навчання; достатнім є рівень зрозумілості критеріїв оцінювання для здобувачів; чіткою є політика НУ ЛП щодо забезпечення академічної доброчесності. Сукупність перелічених висновків є підставою для оцінювання відповідності вимогам критерію 5 на рівні В. Рекомендації ЕГ щодо удосконалення підходів до оцінювання спрямовані на посилення частки поточного оцінювання, чітку регламентацію усіх компонентів іспитів, усунення дискримінаційного характеру частини п.2.4 положення про оцінювання та забезпечення принципу "нульової толерантності" до плагіату на рівні інституційної політики академічної доброчесності; ЕГ не пов'язує ці рекомендації з наявністю суттєвих недоліків, що впливають на якість освіти та освітньої діяльності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ проаналізовано надані у відомостях самооцінювання дані щодо кадрового забезпечення програми: навчальний процес в межах обов'язкової частини ОП "Менеджмент" забезпечують 35 викладачів, серед яких 5 професорів, 29 доцентів, 1 старший викладач, усі демонструють високі або достатні умови відповідності п. 38 ЛУ провадження освітньої діяльності. Академічна кваліфікація переважної більшості викладачів підтверджується відповідністю профілю освіти, науковим потенціалом (спеціальність, за якою присуджено науковий ступінь), актуальними науковими публікаціями, зміст яких відповідає проблематиці дисциплін, зокрема 34 викладачі мають публікації у виданнях, що індексуються у Scopus та WoS (від 1 статті до 11 за останні три роки - доцент Кулиняк І.), а також

систематичною участю у програмах підвищення кваліфікації, напрям яких є дотичним до змісту дисциплін або стосується розвитку компетентностей викладача/дослідника. Перевагою є широка сфера, в якій викладачі обирають напрями професійного зростання - академічні програми НУ ЛП, інших провідних українських університетів, бізнес-освіта, міжнародні стажування, програми державних органів. Професійна кваліфікація викладачів підтверджується досвідом практичної діяльності (Микитин О., митний брокер, помічник народного депутата, заступника голови комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, член громадської ради при Державній митній службі України; Войцеховська Ю., інженер-програміст НДІ інформатики та управління ЦЛВО «Електрон»; Лісовська Л., наукове консультування корпорації «Енергоресурс-інвест»). Перевагою є участь викладачів у діяльності професійних асоціацій (Глинський Н.Ю., Крикавський Є.В., Гайванович Н.В., Передало Х.С., Сорочак О.З., Двудіт З.П., Григор'єв О.Ю. - Українська асоціація маркетингу, Українська логістична асоціація, Асоціація технологів-машинобудівників України, Українська Асоціація Європейських Студій, Українська асоціація викладачів та дослідників європейської інтеграції, Асоціація Професійних Митних Посередників). В ході спілкування з викладачами ЕГ отримала можливість відчувати прагнення викладачів зростати, оновлювати свої курси відповідно новітнім трендам в менеджменті та економіці, опанувати нові викладацькі компетентності, щирі орієнтацію на потреби студентів та зацікавленість у їхньому зростанні, готовність мотивувати, підтримувати, задавати високі планки професійного розвитку. Отже, ЕГ має усі підстави визначити високий рівень кваліфікації викладачів, що забезпечують навчальний процес ОП «Менеджмент».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів у НУ ЛП регламентуються Положенням про конкурсний відбір претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-konkursnyi-vidbir-pretendentiv-na-zamishchennia-vakantnykh-posad-naukovo>), Положенням про порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-poriadok-prysvoieniia-vchenykh-zvan-naukovym-i-naukovo-pedahohichnym-pratsivnykam>), Статутом НУ ЛП (<https://lpnu.ua/statut-universytetu>). Конкурс є відкритим (<https://lpnu.ua/konkurs>). В ході інтерв'ю з керівництвом, викладачами, адміністративним персоналом встановлено, що в НУ ЛП забезпечено дотримання встановлених законодавством вимог щодо конкурсного відбору, є додаткове врахування результатів внутрішнього рейтингування НПП (що є позитивною практикою); що процедури проведення конкурсу є відкритими, рішення приймаються за принципом колегіальності; фактів щодо застосування дискримінаційних ознак та суб'єктивних вимог при проведенні конкурсного відбору не встановлено. Рівень професіоналізму викладачів встановлюється за наявністю наукового ступеню, вченого звання, кількістю та якістю наукових та навчально-методичних публікацій, стажування, показників професійної кваліфікації, педагогічної майстерності. В ході інтерв'ю йшлося про те, що також враховуються результати студентських опитувань, які ініціативно проводяться окремими кафедрами. Якісні характеристики кваліфікації НПП є підтвердженням ефективності конкурсних процедур

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Важливою перевагою, що має значний потенціал підвищення якості ОП «Менеджмент» є надійне коло партнерів, випускників, роботодавців, які з готовністю підтримують ІНЕМ, кафедри і готові брати участь в організації та реалізації освітнього процесу, що було підтверджено в ході інтерв'ю з представниками цієї категорії респондентів та студентів. Приклади участі роботодавців у процесах організації та реалізації освітнього процесу, наведені у відомостях самооцінювання (екскурсія у Львівський міський центр зайнятості населення (<https://lpnu.ua/news/studenty-kafedry-menedzhmentu-personalu-ta-administruvannia-vidvidaly-lvivskiy-misky-tsentr>); «Ашан Чорновола» (<https://lpnu.ua/news/studenty-kafedry-mpa-pobuvaly-z-ekskursiiei-v-ashani-chornovol>); Т.В.Fruit (<https://lpnu.ua/news/politehniky-z-kafedry-mpa-pobuvaly-na-pidpriemstvi-tb-fruit> та інші) позитивно згадуються студентами та випускниками, проте характеризують період 2019-2021 років. Роботодавці на зустрічі підтвердили, що співпрацюють з ІНЕМ як бази практики для студентів, стажування викладачів, зазначили факти долучення до роботи екзаменційних комісій для проведення атестаційного іспиту та захисту кваліфікаційних робіт (В. Коруд, Львівська ТПП, Н. Крук, «Львівводоканал», Р. Скочиляс, «Іст-Захід», Мельник І., ТзОВ «УА Консалтинг»). Усі учасники висловили готовність до розширення співпраці, зацікавленість у викладанні (що було би корисним через значний управлінський досвід), Р. Скочиляс запропонував перспективну співпрацю з професійною асоціацією міжнародних експедиторів України, Н. Крук та Р. Скочиляс також готові стати партнерами ІНЕМ для реалізації дуальної форми здобуття вищої освіти. Чинний досвід участі роботодавців в організації освітнього процесу ЕГ вважає достатнім, проте пропонує планувати і нові форми системної співпраці, імplementованої в навчальний процес з метою охоплення всіх студентів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ в ході інтерв'ю отримала підтвердження щодо участі студентів у серії заходів, проведених професіоналами-практиками: зустріч студентів старших курсів напряму професійного спрямування «Менеджмент персоналу і адміністрування» з власницею деревообробної компанії «Древич» С. Лушпак (<https://lpnu.ua/news/vidbulasia-onlain>

zustrich-studentiv-kafedry-mpa-z-vlasnytseiu-derevoobrobnoi-kompanii-drevych); відкрита онлайн-лекція для студентів від HR-практика, керівниці служби навчання і розвитку ПАТ «Галичфарм» М. Івашиної (<https://lpnu.ua/news/studenty-kafedry-mpa-pospilkuvalysia-z-predstavnytseiu-halychfarmu>); зустріч з представницею Львівського міського центру зайнятості Н. Ревою щодо написання сучасного резюме та вдалого працевлаштування (<https://lpnu.ua/news/predstavnytsia-tsentru-zainiatiosti-rozpovila-politehnikam-pro-reziume>); зустріч студентів професійного напрямку “Управління митною діяльністю” з віце-президентом Асоціації професійних митних посередників, засновником компанії ТОВ «ГРІН ЛАЙТ ЛТД» Р. Велешчуком (<https://lpnu.ua/news/ruslan-veleshchuk-proviv-vidkrytu-lektsiiu-dlia-studentiv-kafedry-zmd>). Є приклади залучення іноземних професіоналів-практиків: в межах факультативного курсу «Основи проєктного менеджменту» проведено лекції менеджером проєктів Агентства регіонального розвитку, інструктором Університету Кастамону (Турецька Республіка) Е. Айдін (<https://lpnu.ua/news/predstavnyk-universytetu-kastamonu-prochytav-lektsiiu-dlia-studentiv-spetsialnosti-menedzhment>). Зважаючи на терміни проведення згаданих заходів (2020-21 рр), загальний характер тематики, орієнтацію змісту лекцій на студентів, що навчаються за окремими напрямами професійного спрямування або на розвиток soft skills, ЕГ робить висновок щодо фрагментарного характеру діяльності із залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять та пропонує запровадити планування цієї діяльності шляхом визначення тем, аудиторних годин в межах певних дисциплін, передбачити умови для досягнення результатів навчання та відпрацювання компетентностей, а також охопити цією роботою усіх студентів програми

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ констатує високий рівень уваги НУ ЛП до формування інституційних умов для професійного розвитку викладачів та результативність створеної системи, що підтверджується зацікавленою участю викладачів у програмах підвищення кваліфікації, актуальним змістом запропонованих викладачам курсів, позитивними відгуками щодо якості навчального контенту, зручній формі комунікації з відповідними підрозділами та можливістю гнучко і безкоштовно планувати своє професійне зростання в межах університету. Діяльність системи професійного розвитку викладачів регламентується Положенням "Про підвищення кваліфікації НПП НУ "ЛП" (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp>). Підрозділи, що забезпечують функціонування цієї системи: відділ навчання та розвитку персоналу (<https://lpnu.ua/npr>), Центр інноваційних освітніх технологій (<https://lpnu.ua/ciot>), що забезпечує підвищення кваліфікації НПП закладів освіти України за 11 напрямами, зокрема "ІКТ в освіті", "Організація дистанційного (віддаленого) навчання", інститут післядипломної освіти (<https://lpnu.ua/dpo/kursy-pidvyshchennia-kvalifikatsii>). Викладачі також активно використовують можливості підвищення кваліфікації в інших українських та європейських університетах, міжнародні стажування, зростання через залучення до практичної діяльності. Показовими прикладами є такі: доцент Тревого О. - в період з 2020 року опановано 9 програм підвищення кваліфікації, логічно спрямованих на різнобічний розвиток - мовна компетентність (Лінгвістично-освітній центр НУ ЛП), розвиток за профілем дисциплін (стажування «Напрямки та особливості консалтингового бізнесу у сфері ЗЕД в Україні» ПП «Проконалт»; «Кращі світові практики реалізації конкурентної політики», Антимонопольний комітет України, USAID/FTC «Конкурентні ринки» та ЄС), розвиток актуальних компетентностей викладача («Організація освітнього середовища засобами LMS Moodle», «Інструменти профорієнтації та вступної кампанії»), а також міжнародні стажування (Scandinavian Management and Emerging Economies: A Learning Exchange; The DigiBest «Цифровий бізнес, економіка, ділове суспільство, торгівля» Остфолд, Норвегія, Закопане, Польща); доцент Жежуха В. - 9 різнобічних корисних програм з 2019 року; доцент Вінничук Р. - 23 програми різного обсягу, які добре узгоджуються з профілем дисциплін викладачів, враховують новітні тренди менеджменту, формують перспективні навички викладача (освітній коучинг, цифрова компетентність), формують компетентності експерта з якості вищої освіти. Докладні відомості по кожному викладачу наведені у відомостях самооцінювання. ЕГ підкреслює комплексний вплив трьох чинників: висока зацікавленість викладачів у власному професійному зростанні, наявність гарних інституційних умов для цього та стимулюючий вплив внутрішнього менеджменту (рейтингвання НПП, умови конкурсного відбору, преміювання за особливі досягнення та результати), що забезпечує динамічний та якісний процес посилення кадрового забезпечення ОП

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Високі показники викладацької майстерності, які продемонстровані в межах ОП “Менеджмент” є результатом системної багаторічної роботи НУ ЛП, керівництва ІНЕМ, що базується на усвідомленні вирішального впливу на якість освіти особистості та професіоналізму викладача. Ця діяльність охоплює комплекс напрямів. По-перше, внутрішня система забезпечення якості освіти орієнтує викладачів на формальні показники відповідності академічної та професійної кваліфікації та контролює це на рівнях освітньої програми, кафедри, інституту. По-друге, є система матеріального стимулювання викладачів, яка регламентується Положенням "Про матеріальне заохочення та інші виплати працівникам Національного університету "Львівська політехніка" (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-materialne-zaokhochennia>). В ході інтерв'ю отримано підтвердження від викладачів та керівництва щодо застосування Положення переважно у форматі преміювання, яке відбувається за поданням, наприклад, завідувача кафедри. ЕГ вважає це прийнятним для винагороди за особливі досягнення, проте за регулярну діяльність (наприклад, гарант ОП) та очікувані досягнення (публікації, лідерські позиції за результатами рейтингвання тощо) варто визначити відкриті постійні умови стимулювання для усунення впливу суб'єктивного оцінювання та інших чинників, що можуть обумовити регулярність та розміри винагороди. По-третє, стимулюючий вплив має система рейтингвання, яка враховує колективні результати (рейтингвання кафедр регламентується Положенням https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/61/polozhennya-pro-reytinguvannya-kafedr_o.pdf) та

персональні показники діяльності НПП (<https://lpnu.ua/tszyao/shchorichne-otsiniuvannia-naukovo-pedahohichnykh-i-pedahohichnykh-pratsivnykiv>). По-четверте, система студентських опитувань (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>) та неформальні відгуки студентів є важливим чинником, що працює в НУ ЛП (підтверджено в ході зустрічей з викладачами, студентами, випускниками). Проте опитування за окремими освітніми компонентами проводиться обмежено, за спеціальними запитами, що не забезпечує повної інформаційної бази для коректних управлінських рішень. По-п'яте, передбачена система рекомендації до отримання відзнак різного рівня, що регламентується Положенням "Про нагородження відзнаками НУ "Львівська політехніка" (СВО ЛП 04.04 (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-nahorodzhennia-vidznakamy-natsionalnoho-universytetu-lvivska-politekhnika>)). Шостим напрямом є преміювання за публікації, які проіндексовані в наукометричних базах Scopus і Web of Science (факти підтвержені викладачами). ЕГ вважає, що в НУ ЛП створена багатовекторна система стимулювання викладачів, проте є потреба її оновлення з метою забезпечення прозорості та підвищення результативності на основі встановлення єдиних відкритих підходів до визначення розмірів винагород за певні досягнення, періодичності або постійного характеру виплат

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Висококваліфіковані викладачі, що коректно планують власне професійне зростання, є мотивованими та зацікавленими у розвитку студентів 2. Наявність надійного кола компаній-партнерів, роботодавців, випускників, готових до активної участі в організації та реалізації освітнього процесу 3. Якісна та результативна система професійного розвитку викладачів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Потенціал співпраці з компаніями-партнерами не використовується достатньою мірою, хоча є запит з боку студентів, випускників, роботодавців на посилення практичної підготовки 2. Відсутність системної роботи, спрямованої на залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять 3. Опитування студентів не забезпечують можливість оцінювання за освітніми компонентами/викладачами Рекомендації 1. Запланувати системну співпрацю з партнерськими компаніями та установами, спрямовану на оновлення підходів до проведення практичної підготовки та використання форм навчання, що створюють умови для відпрацювання компетентностей в умовах реального бізнес-середовища; контролювати регулярний характер цієї діяльності та охоплення всіх студентів програми шляхом включення в зміст освітніх компонентів. 2. До початку 2023/24 навчального року запланувати системну діяльність шляхом визначення тем, аудиторних годин в межах певних дисциплін, передбачити умови для досягнення результатів навчання та відпрацювання компетентностей, забезпечити включеність усіх студентів програми 3. Розробити процедуру опитувань студентів в розрізі освітніх компонентів/викладачів, передбачити дотримання етичних умов на усіх етапах його проведення та аналізу результатів, запровадити в 2023/24 навчальному році

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Відповідність вимогам підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.5 є високою; відповідність вимогам підкритеріїв 6.3, 6.4, 6.6 також забезпечена, проте є потреба оновлення підходів. Враховуючи готовність ЗВО до удосконалення та некритичний характер наведених зауважень, ЕГ пропонує оцінити відповідність критерію 6 в цілому на рівні В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, що забезпечують реалізацію освітньої програми формуються за рахунок спеціального фонду закладу вищої освіти і на думку експертної групи є достатніми для якісного та ефективного функціонування освітньої програми. В наданих матеріалах щодо забезпечення освітньої програми експертній групі було продемонстровано приміщення закладу освіти, гуртожитків, актових та спортивних залів та інших приміщень,

якими здобувачі вищої освіти можуть користуватися на основі вільного безоплатного доступу, що було підтверджено під час спілкування із фокус-групами. Відмічено високий рівень забезпечення освітньої програми, зокрема, новітньою технікою в аудиторіях, мультимедійним обладнанням. Доступ до навчально-методичного забезпечення здійснюється через доступ до абонементу бібліотеки та до віртуального навчального середовища, в якому розміщуються матеріали лекцій, посилання на корисні ресурси та додаткову літературу, методичні вказівки до курсів, лабораторних, контрольних тощо. Студентами та випускниками під час зустрічей було підтверджено інформацію викладачів, щодо використання інтерактивних методів навчання (найчастіше згадували про використання платформи Kahoot) та програмних пакетів Statistica та Mathcad. Бібліотека має широкий спектр друкованих та електронних матеріалів, має доступ до міжнародних наукометричних баз, під час проведення фокус-груп було підтверджено, що учасники освітнього процесу активно користуються її послугами. Також, в закладі освіти створено студентський молодіжний простір на базі приміщення бібліотеки, яке створено за принципом коворкінгу, може безперешкодно та безкоштовно використовуватися здобувачами вищої освіти для відпочинку, проведення тематичних заходів (зокрема органами студентського самоврядування) та самопідготовки. За результатами опитування (<https://lpnu.ua/tsyao/rezultaty-opytuvan>), забезпеченість МТБ серед студентів склала 3,9 з 5 балів. На думку ЕГ, ресурсне забезпечення матеріально-технічної бази реалізації освітньої програми є достатнім для надання якісних освітніх послуг та досягнення визначених програмних результатів навчання за ОП

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На зустрічах із фокус-групами експертна група пересвідчилася в тому, що всі учасники освітнього процесу мають безперешкодний та безкоштовний доступ до матеріально-технічного забезпечення, приміщень закладу освіти, в тому числі до актових та спортивних залів, навчальних аудиторій, бібліотеки, інших приміщень для самопідготовки та відпочинку. Також, на території закладу освіти є безкоштовний доступ до мережі Інтернет, якою можуть безкоштовно користуватися всі учасники освітнього процесу. Широкий спектр програм підвищення кваліфікації, що пропонуються в межах університету, є безкоштовними для викладачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В наданих матеріалах з ознайомлення з матеріально-технічною базою достатньою мірою представлені приміщення та територія закладу вищої освіти. Експертна група не виявила порушень техніки безпеки. В аудиторіях знаходяться вогнегасники та системи протипожежної безпеки (система сповіщення). В гуртожитках створені безпечні та якісні умови проживання: кімнати з якісним ремонтом, обладнані необхідними меблями, обладнані кімнати кухонь, душових, кімнат відпочинку тощо. Студмістечко, в якому знаходяться гуртожитки, знаходиться в безпосередній близькості до головного корпусу закладу вищої освіти. В ньому ж знаходяться студентська поліклініка та центр студентського капеланства, для задоволення духовних потреб здобувачів вищої освіти. На думку експертної групи, заклад вищої освіти створює достатньо безпечні умови освітнього середовища в рамках реалізації освітньої програми.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, інформаційна та консультативна підтримка надається різними способами: як за допомогою класичних методів спілкування студент-викладач на парах та за межами аудиторної роботи, так і за допомогою віртуального навчального середовища. Соціальну підтримку здобувачі вищої освіти можуть отримати від кураторів академічних груп або звернутися за допомогою до студентського самоврядування чи профспілки, як було повідомлено під час спілкування з фокус-групами. Втім, прикладів таких звернень чи хоча б можливих процедур з боку студентського самоврядування чи профспілки наведено не було. Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що кожний учасник освітнього процесу в різні доступні способи може звернутися до адміністрації закладу вищої освіти, викладачів чи представників студентського самоврядування зі скаргами, пропозицією чи проханням про допомогу при виникненні конфліктних ситуацій або з інших вагомих причин. Інформація про процедури запобігання конфліктним ситуаціям розміщена на сайті закладу вищої освіти за посиланням <https://lpnu.ua/documents>. Під час спілкування із науково-педагогічним персоналом експертна група була запевнена, що вся необхідна інформація повідомляється здобувачам вищої освіти під час виховних годин, а також на перших заняттях з дисципліни, що було підтверджено під час спілкування зі студентами. Доброю загальноуніверситетською практикою є розробка "Путівника першокурсника" (<https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/9/7/news/16603/putivnik-pershokursnika-2022.pdf>), який у сучасному стилі презентує університет та містить відповіді на багато питань, що можуть виникнути у першокурсників (організація і зміст навчання, стипендії, практика, інформація про університет та його партнерів тощо).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти забезпечує необхідні умови та інфраструктуру для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Зокрема, корпуси обладнані пандусами та поручнями, обладнані санітарні зони та встановлені широкі проходи та двері для осіб, що пересуваються на візках. Для можливості отримувати якісні освітні послуги діє платформа дистанційної освіти Moodle. В закладі вищої освіти створено Службу доступності до можливостей навчання «Без обмежень», головною метою якої є супровід осіб з особливими освітніми потребами. Служба залучає охочих здобувачів вищої освіти на волонтерських засадах допомагати таким особам. Таким чином, популяризує серед молоді ідею рівності та поваги. Для реалізації права на освіту іншим категоріям осіб з особливими освітніми потребами створена можливість навчатися за індивідуальним графіком.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За результатами вивчення документів, зустрічей з фокус-групами експертна група підтверджує, що в НУ ЛП діє чітка політика попередження та вирішення конфліктних ситуацій, протидії корупції, порушення академічної доброчесності тощо. Всі нормативні документи оприлюднено на офіційному веб-сайті за посиланням <https://lpnu.ua/documents>. За даною освітньою програмою практики застосування таких правил не було, втім, як запевнили експертну групу, всі учасники освітнього процесу повідомлені про процедури попередження та протидії конфліктним ситуаціям. Але, під час спілкування зі студентами та з органами студентського самоврядування та студентської профспілки експертна група виявила недостатню інформованість цих категорій учасників освітнього процесу про вказані процедури, про спосіб звернення та осіб, до яких можна звернутися за допомогою. Органи студентського самоврядування та студентської профспілки недостатньо усвідомлюють свою важливу роль в освітньому процесі, обмежено сприймають свої посадові обов'язки та зобов'язання перед здобувачами вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Відзначено високий рівень матеріально-технічного забезпечення, що дозволяє гарантувати умови для задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу в доволі широкому спектрі: навчальні, спортивні, культурні, духовні, потреби у відпочинку та можливості самопідготовки. 2. Позитивною практикою є діяльність Служби доступності до можливостей навчання та залучення студентів на волонтерських засадах до її діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутня залученість органів студентського самоврядування та студентської профспілки до процедур вирішення конфліктних ситуацій; участь у процедурах управління університетом/інститутом на своїх рівнях переважно є формальною. Рекомендація: започаткувати практику тристоронніх зустрічей (адміністрація університету/інституту, органи студентського самоврядування університету/інституту, студентська профспілка/профбюро інституту) з метою інформування членів органів студентського самоврядування щодо їх посадових прав та обов'язків, проведення періодичних круглих столів, відкритого діалогу щодо потреб та інтересів сторін (або інших типів зустрічей та навчань) для запровадження практики партнерства між органами студентського самоврядування та адміністрацією університету/інституту; запланувати імплементацію кращих практик студентського урядування з досвіду університетів України та світу

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

НУ ЛП на високому рівні забезпечує матеріально-технічні умови реалізації освітньої програми відповідно вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.5, та достатній рівень за підкритеріями 7.4, 7.6 з зауваженнями, що не є критичними та не здійснюють суттєвого впливу на якість освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регламентується наступними документами: “Положення про організацію контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців НУ ЛП” (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-kontroliu-iakosti-osvitnoho-protsesu>); 2) “Положення про організацію освітнього процесу в НУ ЛП” (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu>); 3) “Положення про опитування зацікавлених сторін (стейкхолдерів) НУ ЛП” (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-opytuvannia-zatsikavlenykh-storin-steikholderiv-natsionalnogo-universytetu-lvivska>). В ході роботи ЕГ встановлено, що процедури перегляду освітніх програм, змісту окремих освітніх компонентів відповідають визначеній політиці університету в цих питаннях. Проект ОП розташований в відкритому доступі для обговорення (<https://lpnu.ua/osvita/pro-osvitni-programu/pershyi-riven-vyshchoi-osvity>). Передбачені онлайн-анкети з метою збору зауважень та пропозицій щодо освітньої програми, а також представлена електронна адреса контактної особи, відповідальної за комунікації щодо ОП. Останні оновлення ОП відбулися у 2019 та 2021 роках (ОК «Управління контрактною діяльністю» замінено на ОК «Управління міжнародною конкурентоспроможністю», введено ОК «Започаткування малого бізнесу», введено вибірково ОК «Циркулярна економіка: політика ЄС щодо сталого розвитку та конкурентоспроможності» та вибірково ОК «Логістика і управління ланцюгами поставок: поширення європейського досвіду») з дотриманням вимог внутрішніх положень: пропозиції зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів обговорювались на рівнях проєктної групи, кафедр, НМК інституту, НМР університету.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В університеті та ІНЕМ створені умови для врахування потреб та інтересів студентів щодо змісту ОП та організації освітньої діяльності: 1) студенти є членами Вченої ради університету, Вченої ради інституту економіки та менеджменту, Профспілкового комітету студентів та аспірантів, студентського самоврядування; 2) створено локальні нормативні документи, що регламентують залучення студентів до визначення змісту програм (“Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НУ ЛП”, <https://lpnu.ua/polozhennia-pro-svzya>; “Положення про організацію освітнього процесу в НУ ЛП”, <https://lpnu.ua/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu>); 3) передбачено комплекс опитувань студентів та випускників для збору критичних коментарів та пропозицій (загальноуніверситетські опитування “Дистанційне навчання очима студентів/викладач очима студентів”; “Семестровий контроль очима студентів”; опитування здобувачів 1-го курсу; опитування студентів в розрізі освітніх програм). Приклади врахування потреб студентів є, вони стосуються введення нових дисциплін (наведені в описі підкритерію 1.2), узагальнення пропозицій за результатами опитувань (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-opytuvan>), обговорення програми з представником студентства, що є членом проєктної групи. Разом з цим, ЕГ має констатувати недостатній рівень активності студентів та органів студентського самоврядування у вирішенні питань, пов'язаних з якістю освіти в цілому та розвитку ОП, що встановлено в ході зустрічей. Йдеться про переважно пасивну участь у засіданнях, відсутність досвіду аналізу освітньої програми, відсутність в порядку денному засідань ОСС питань, пов'язаних з якістю освіти. Отже, інституційні умови та факти впливу студентів на зміст та якість ОП підтвержені, проте системна участь студентів та ОСС як зацікавлених учасників освітнього процесу у функціонуванні внутрішньої системи забезпечення якості є актуальним перспективним завданням.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В університеті та ІНЕМ створені умови для врахування потреб та інтересів роботодавців щодо змісту ОП та організації освітньої діяльності: 1) Положення про опитування зацікавлених сторін (стейкхолдерів) НУ ЛП (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-opytuvannia-zatsikavlenykh-storin-steikholderiv-natsionalnogo-universytetu-lvivska>); 2) Положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти у НУ ЛП (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-dualnu-formu-zdobuttia-vyshchoi-ta-fakhovoi-peredvyshchoi-osvity>). Передбачено комплекс опитувань роботодавців для збору критичних коментарів та пропозицій щодо подальшого розвитку. Приклади врахування потреб роботодавців є, вони стосуються введення нових дисциплін (наведені в описі підкритерію 1.2), узагальнення пропозицій обговорення програми з представником, що є членом проєктної групи. Разом з цим, ЕГ має констатувати недостатній рівень врахованості потреб роботодавців у вирішенні питань, пов'язаних з якістю освіти в цілому та розвитку ОП, що встановлено в ході зустрічей. Отже, інституційні умови та факти впливу роботодавців на зміст та якість ОП підтвержені, активним є коло партнерів-роботодавців, проте системна участь роботодавців є актуальним перспективним завданням.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В НУ ЛП створені умови для врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП: по-перше, функціонує Асоціація випускників (<https://lpnu.ua/asotsiatsiia-vypusknnykiv>), проводиться анкетування випускників щодо їх кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування (<http://alumni.lpnu.ua/>); по-друге створено відділ працевлаштування та зв'язків з виробництвом (<https://lpnu.ua/vpzv/>), що значно посилює роботу з інформацією; по-третє діючим є «Положення про інтелектуальний навчально-науковий центр професійно-кар'єрної орієнтації» (<https://lpnu.ua/inntspko/polozhennia-pro-intelektualnyi-navchalno-naukovyi-tsentri-profesiino-karierno-orientatsii>), напрямом роботи якого є підтримання зв'язків з випускниками (п.2.2.2). В університеті проводиться Форум випускників (у 2021 році: <https://lpnu.ua/news/forum-vypusknnykiv-perezavantazhennia-abo-lito-u-politekhniitsi>; форум 2019р. <https://old.lpnu.ua/opportunities/2019/forum-vypusknnykiv-lvivskoyi-politehniky-2019>). Діяльність асоціації спрямована на сприяння професійному зростанню випускників університету, що підтверджує сторінка для випускників (<https://lpnu.ua/vypusknnyku>) на сайті ЗВО з посиланнями на Facebook та Instagram. Активно залучені у діяльність університету випускниці ОП Злотнік М. (2017 р.в.) та Юрченко Г. (2017 р.в.), які наразі є аспірантами спеціальності “Менеджмент” НУ ЛП. Стасюк К.З. (2016 р.в.) запропонувала в РП “Менеджмент” включити бізнес-гру, пропозиція випускниці щодо включення дисципліни “Циркулярна економіка: політика ЄС щодо сталого розвитку та конкурентоспроможності” вже реалізована в ОП. Випускники ОП підтверджують комплексність, актуальність програми, високу якість підготовки та бачать потребу у розширенні практичних складових, плануванні різних видів практик, екскурсій та інших подібних заходів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Створена в НУ ЛП система забезпечення якості є багаторівневою (<https://lpnu.ua/polozhennia-pro-svzya>) - складається з систем оцінювання якості освітньої діяльності, моніторингу, управління процесами та процедурами забезпечення якості освітньої діяльності, функціонально різноспрямованою (контроль якості організації освітнього процесу; контроль якості викладання; контроль якості результатів навчання; контроль кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу), що має забезпечувати системний вплив на освітню діяльність та якість освітніх програм. Основним локальним нормативним актом з питань якості є “Положення про організацію контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців НУ ЛП” (<https://bit.ly/37H1ZG>), що характеризується внутрішньою узгодженістю та сучасним змістом. Ефективний внутрішній координації діяльності із забезпечення якості сприяє створений у липні 2020 р. Центр забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3rWfrNo>), функцією якого є внутрішній моніторинг якості. Система управління якістю НУ ЛП сертифікована за стандартом ISO 9001:2015 (<https://bit.ly/3EkkIn8>, <https://bit.ly/3uOWcar>). ЕГ підтверджує, що сукупність наведених інституційних умов та передбачена ними діяльність є результативними: щорічним є моніторинг освітніх програм, в ході якого виявляються відхилення, недоліки, невідповідності за різними аспектами діяльності університету та аналізуються відповідні звіти (<https://lpnu.ua/tszyao/rezultaty-monitorynhu-iakosti-osvity>). Ефективний внесок у забезпечення якості освітніх програм забезпечує відділ організаційного супроводу дистанційного навчання в частині розробки та супроводу процедури сертифікації електронного навчально-методичного комплексу та впровадження в освітній процес у НУ ЛП. Ефективною практикою є проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю (<https://lpnu.ua/news/u-lvivskii-politekhniitsi-rozpochato-vnutrishnii-audit-systemy-upravlinnia-iakistiu>), який спрямований на перевірку відповідності системи та її процесів вимогам внутрішніх нормативних документів Університету і ДСТУ ISO 9001:2015. НУ ЛП має чітко визначені цілі у сфері якості (<https://lpnu.ua/tszyao/tsili-universytetu-u-sferi-iakosti>). ЕГ високо оцінює сформовану систему управління якістю НУ ЛП, як позитивну рису відзначає її розвиток. В ході зустрічей ЕГ мала можливість переконатися у результативному реагуванні на відхилення від внутрішніх та зовнішніх стандартів якості щодо змісту освітніх компонентів, організації дистанційної комунікації зі студентами, процедури проектування освітніх програм. Разом з цим простежується потреба виокремлення ролі активного та ініціативного інститутського рівня в цій системі, на якому мають бути ідентифіковані та виправлені певні недоліки, пов'язані з проектуванням та реалізацією освітніх програм (передбачені в описі ОП результати навчання, досягнення яких не забезпечується; відсутність узгодженої форми опису освітніх програм; відсутність мети в описі ОП “Менеджмент” тощо).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В НУ ЛП ведеться цілеспрямована робота, спрямована на узагальнення зауважень та пропозицій, отриманих в ході проведених акредитаційних експертиз. Результати цієї діяльності стали підставою удосконалення внутрішньої системи якості освіти, освітньої діяльності в межах ряду освітніх програм, зокрема ОП “Менеджмент”. Проректор О. Давидчак та гарант ОП В. Бойко проінформували про реалізовані в цьому напрямі заходи: розроблено та затверджено Порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://bit.ly/37WonLw>); Положення про гарантів освітніх програм (<https://bit.ly/3ydhWPF>); Порядок розгляду звернень студентів (<https://lpnu.ua/poriadok-rozhliadu-zvernen-studentiv>); Положення про Кодекс корпоративної культури НУ ЛП (<https://bit.ly/3Mfoq19>); удосконалено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НУ ЛП (<https://bit.ly/37WHJYJ>); упорядковано розміщення інформації про ОП та силабуси ОК на сайті ЗВО, розроблено спеціальну форму для подачі пропозицій та рекомендацій стейкхолдерами на

проекти ОП тощо. Також було враховано рекомендації, сформовані в результаті акредитації інших ОП, зокрема: уточнено розподіл компетентностей і ПРН між ОК та усунуто дублювання вмісту окремих ОК. Позитивною та результативною практикою є системна робота Центру забезпечення якості освіти, зорієнтована на використання результатів акредитаційних експертиз шляхом створення єдиного реєстру зауважень та пропозицій ЕГ та ГЕР для аналізу за власною методикою (виявлення частоти, категоризація за проблематикою, рівнем внутрішньої системи забезпечення якості, на якому очікується реагування, термінами імплементації тощо), який є підставою для управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освітньої діяльності та освітніх програм через удосконалення конкретних процесів та процедур та відстеження цього процесу в динаміці.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала можливість пересвідчитися у достатньому рівні культури якості, яка проявляється за такими напрямками: інституційне забезпечення внутрішньої системи управління якістю є логічно побудованим, динамічно розвивається та охоплює чітко визначені цілі, головну мету та стратегічні напрями, що щорічно оновлюються (<https://lpnu.ua/systema-upravlinnia-iakistiu/polityka-u-sferi-iakosti>); результативною є діяльність Центру забезпечення якості освіти (<https://lpnu.ua/tszyao>); постійною є увага до підвищення ефективності загальноуніверситетських процесів та процедур забезпечення якості (<https://lpnu.ua/tszyao/udoskonalennia-protsesiv-ta-protsedur-zabezpechennia-iakosti-osvity>), що сприяє коректному свідомому залучення до них усіх категорій працівників університету. Спількування з керівництвом університету, керівниками загальноуніверситетських структур, що забезпечують окремі напрями освітньої діяльності продемонструвало усвідомлення загальних цілей управління якістю та місце певної структури в ній (Шуляр Р.В., Пелещин О.П., Любомудрова Н.П., Гладун С.О., Антонів У.С.). Високий рівень кваліфікації, орієнтація на потреби студента та переконливі показники власного професійного зростання викладачів є свідомим розуміння культури якості, яка також простежувалася в ході спілкування. Позитивною практикою є проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю (<https://lpnu.ua/news/u-lvivskii-politekhnitsi-zaversheno-vnutrishnii-audit-systemy-upravlinnia-iakistiu>), метою якого є щорічна перевірка усіх структурних підрозділів університету на відповідність вимогам стандарту ISO 9001:2015. Разом з цим, ЕГ бачить перспективи розвитку культури якості в частині удосконалення інституційної політики академічної доброчесності (дотримання принципу нульової толерантності до плагіату), пошуку власних підходів до організації системної роботи з зацікавленими у співпраці роботодавцями, випускниками, забезпечення реального впливу органів студентського самоврядування на якість освіти та управління університетом. Загальний висновок ЕГ щодо культури якості в НУ ЛП базується на визначальному позитивному впливі на результати освітньої діяльності історично сформованих традицій дотримання високих академічних стандартів, орієнтації на актуальні та перспективні суспільні запити та інтеграцію у європейське освітнє середовище, що є цінностями, які підтримуються працівниками та забезпечують усвідомлення потреби постійного удосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Історично сформовані високі академічні стандарти, що підтримуються працівниками. Логічно побудована система управління якістю освіти, яка динамічно розвивається.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Недостатня активність студентів, органів студентського самоврядування, роботодавців, випускників у процесах забезпечення якості освіти 2. Внутрішня система управління якістю освіти потребує удосконалення з метою забезпечення вчасного реагування на недоліки та відхилення в освітній діяльності Рекомендації 1. Започаткувати системну роботу, спрямовану на системну участь студентів, органів студентського самоврядування, роботодавців та випускників у процесах забезпечення якості освіти 2. Перевірити функції підрозділів, які мають аналізувати процеси проектування ОП, ведення освітньої діяльності, врахування потреб стейкхолдерів з метою запровадження процедур контролю відхилень

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Відповідність вимогам підкритеріїв 8.1-8.5 є достатньою. Наведені зауваження носять некритичний характер. ЕГ пропонує оцінити відповідність критерію 8 в цілому на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В закладі вищої освіти відповідним чином розроблені нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу та опубліковані на офіційному веб-сайті за посиланням <https://lpnu.ua/documents>. Під час експертизи в нормативних документах не було виявлено дискримінаційних положень, пункти положень сформульовані чітко та однозначно. Під час спілкування із науково-педагогічним персоналом та студентами експертна група отримала підтвердження щодо достатнього рівня інформування про вказані процедури.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Інформація про проект освітньої програми оприлюднена на офіційному веб-сайті Національного університету "Львівська політехніка" за посиланням <https://lpnu.ua/osvita/pro-osvitni-programy/pershyyi-riven-vyshchoi-osvity>. Разом із інформацією про проект освітньої програми є посилання на таблицю зворотного зв'язку для отримання фідбеку, зауважень та пропозицій від стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін. Також, заклад вищої освіти висвітлює відомості про самооцінювання освітньої програми як елемент додаткового інформування зацікавлених сторін. Для створення можливості долучення до процесу обговорення проекту освітньої програми в таблиці зворотного зв'язку розміщено електронну адресу гаранта освітньої програми

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму висвітлюється на офіційному веб-сайті Національного університету "Львівська політехніка" за посиланням <https://lpnu.ua/osvita/pro-osvitni-programy/pershyyi-riven-vyshchoi-osvity>. Інформація подана у вигляді таблиці, є пошукове вікно для зручності відвідувачів сайту. Інформація про освітню програму та проект освітньої програми 2023 року включає всі складові відповідно вимогам, окрім мети освітньої програми. Інформація про кваліфікаційну роботу та практику оприлюднена на сайті ЗВО у розділі вибіркового дисциплін, що не відповідає змісту ОП. Інформація про освітню програму оприлюднена в хронологічному порядку починаючи з 2019 року, що є гарною практикою надання можливості стейкхолдерам прослідкувати зміни, які відбулися в освітній програмі та чи були враховані пропозиції та зауваження стейкхолдерів при перегляді освітньої програми. На сайті оприлюднено всі затверджені внутрішні нормативні документи для інформування всіх категорій стейкхолдерів, також розміщено анотації до силабусів (<http://directory.lpnu.ua/majors/IEM/6.073.00.00/8/2022/ua/full>), хоча зміст їх є малоінформативним для зовнішніх стейкхолдерів (в кожній анотації дублюються формальні відомості, проте змістовна характеристика освітніх компонентів майже не представлена).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивною практикою є висвітлення на сайті закладу вищої освіти інформації про освітню програму в хронологічному порядку у формі каталогу з 2019 року, що дозволяє прослідкувати зміни, що відбуваються в змісті ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків не виявлено. Рекомендація: з метою інформування зовнішніх стейкхолдерів про зміст програми та освітніх компонентів ЕГ пропонує обрати більш структурований формат візуалізації з акцентом на зміст дисциплін та інших ОК (ніж чинний формат анотацій силабусів). Виокремлення та підтримка актуальності окремої

сторінки з повною інформацією про ОП (промоверсії структури, зміту, особливостей програми, інформація про викладачів, партнерів тощо) також є кроком в напрямі очікувань абітурієнтів та інших зацікавлених сторін

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

НУ ЛП здійснює свою діяльність прозоро та публічно, виконує всі вимоги, які передбачені критерієм 9. ЕГ не встановлено слабких сторін та недоліків, як і інноваційних практик, що обумовлює оцінювання на рівні В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шаульська Лариса Володимирівна

Члени експертної групи

Руденко Оксана Анатоліївна

Шаповал Євген Олексійович